

A társas kompetencia fejlesztésének lehetőségei a szokásalakítás során óvodáskorban

Készítette: Kocsis Ildikó

Óvodapedagógia Ba/ levelező munkarend

Neveléstudományi Intézet/ Gyermeknevelési tanszék

Belső témavezető: Podráczky Judit, egyetemi docens

MATE KC

2024

A szakdolgozatommal, igyekeztem áttekintő képet adni arról, hogy az óvodapedagógusnak milyen lehetőségei, módszerei vannak az óvodáskorú gyermekek társas kompetenciájának fejlesztésére az egyes tevékenységek és a szokásalakítás során.

A megfigyeléseim során rálátást kaptam arra, hogy a társas kompetencia fejlesztésének lehetőségei nemcsak a szervezett foglalkozásokon adóttak, hanem végig kísérik az óvodai élet mindennapjait. Ezen készségek fejlesztése ugyan kissé háttérbe szorul a kognitív és személyes kompetenciák fejlesztéséhez képest, de egyre több törekvés látható a pedagógusoktól az előtérbe helyezésükre. Egyre fiatalabb korban láthatunk elmaradást a társas készségek terén, ami egyrészt a digitális világ preferálásának köszönhető. A kevesebb társas interakció, szociálisan fejletlenebb gyermekeket eredményez. Az Óvodai nevelés országos alapprogramjából tudhatjuk mik a fejlődés jellemzői óvodáskor végére. Eszerint világossá válik, hogy az iskolai életre való felkészültségnek testi, lelki és szociális kritériumai is vannak. A társas kompetenciával kapcsolatban kiemelendő, hogy iskoláskorra szociálisan éretté kell válnia a gyermekeknek, ami azt jelenti, hogy képes kapcsolatot felvenni, tartani másokkal, elfogadja az iskolai életet és a tanítót, alkalmazkodik a szabályokhoz, késleltetni tudja szükségletei kielégítését, feladattudata alakulóban van, egyre eredményesebben önállóbban végzi a teendőit, megfelelő munkatempóban. A társas készségek sok esetben felmerülő fejletlensége miatt, nem kérdéses, hogy az óvodapedagógusoknak egyre nehezebb az iskolaérett gyermekek „kinevelése” szociális szempontból is (Hegyi 1998).

Mínt hogy a szociális készségek fejlődése 4-8 éves korban kifejezetten intenzív, az óvodának kulcsfontosságú szerepe van e készségek alakításában.